

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 12Csp/1/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8118207323
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 12. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Alena Paveleková
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2018:8118207323.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou Mgr. Alenou Pavelekovou v právnej veci žalobcu: S. P.Á., J.. XX. XX. XXXX, G. N. XX, K. štátny občan SR, v konaní zastúpený I. P., J.. XX. XX. XXXX, G. N. XX, K., proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35807589, o finančné zadostučinenie vo výške 1.000 EUR, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi 1.000 EUR v lehote do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalobca má vo vzťahu k žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % trov konania, o ktorých výške rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 12. 10. 2016 sa žalobca domáhal určenia, že zmluva o úvere Č.. XXXXXXXX je neplatná, ďalej, že zmluva bola bezúročná a bez poplatkov, žiadal vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 1.342 EUR a finančné zadostučinenie vo výške 1.000 EUR.

2. Žalobca svoju žalobu odôvodnil tým, že zmluva medzi žalobcom a žalovaným bola uzavretá ako vopred pripravená v neprospech spotrebiteľa. Žalovaný použil pri uzatváraní zmlúv predtlačенú formulárovú, typizovanú štandardnú zmluvu, ktorej obsah bol žalovaným vopred pripravený bez možnosti spotrebiteľa ovplyvniť jednotlivé zmluvné ustanovenia, v dôsledku čoho žalobca, ako spotrebiteľ, bol nútený podpísať celý obsah zmluvy. So všeobecnými obchodnými podmienkami nebol žalobca v čase uzatvorenia zmluvy vôbec oboznámený. V čase uzatvorenia zmluvy č. 8630576, teda v čase podpísania zmluvných ustanovení, žalobca, ako priemerný spotrebiteľ, nepoznal, čo sú neprijateľné zmluvné podmienky a nevedel, že také niečo môže v zmluvách existovať. Zmluvu podpísal v dobrej viere, pretože veril, že žalovaný koná čestne a v súlade so zákonom. Uviedol, že v zmluve boli uvedené iba údaje, a to výška úveru 450 EUR, druh úveru hotovostná pôžička, poplatok vo výške 292 eur, výška splátky 106 EUR mesačne, splatnosť prvej splátky 15. 2. 2009, počet splátok 7, konečná splatnosť úveru nebola uvedená. Poukázal na to, že zmluva neobsahuje údaje vyplývajúce zo zákona, a to rozlíšenie splátok na istinu a úroky, úroky a iné poplatky, RPMN, konečnú splatnosť úveru z dôvodov absencie mal zato, že je potrebné považovať predmetný úver za bezúročný a bezpoplatkov. Pokiaľ ide o bezdôvodné obohatenie, poukázal na to, že bola zapožičaná suma vo výške 450 eur a úhrada do 1. 1. 2013 bola realizovaná vo výške 828 EUR, po hrozbe exekúcie od februára 2015 do marca 2016 bolo uhradených ďalších 964 EUR, spolu 1.792 EUR, došlo k preplateniu istiny vo výške o 1.342 EUR. Poukázal na to, že niet žiadnych pochybností o tom, že klamlivé zahmlievanie skutočnej ceny poskytovanej finančnej služby bolo v rozpore s dobrými mravmi. Mal zato, že mu patrí aj finančné zadostučinenie.

3. Súd vo veci rozhodol okrem v časti o zaplatenie finančného zadosťučinenia rozsudkom zo dňa 18. 5. 2017 č.k. 12 Csp 111/2016 - 58 ktorým žalobu v časti o určenie, že zmluva o úvere č. XXXXXXXX zo dňa 15. 1. 2009, je neplatná, zamietol, a určil, že úver zo zmluvy č. XXXXXXXX zo dňa 15. 1. 2009, je bezúročný a bez poplatkov. Výrokom III. uložil žalovanému zaplatiť.

4. Žalobcovi 1.342 EUR a konanie v časti o zaplatenie finančného zadosťučinenia vo výške 1.000 EUR vylúčil na samostatné konanie, ktoré je predmetom v tomto konaní.

5. Súd danej právnej veci vytýčil termín pojednávania na 18. 12. 2018. Podaním doručeným súdu 22. 10. 2018 sa žalovaný ku uplatnenému nároku vyjadril a uviedol, že žalobca uhradil istinu poskytnutého úveru až dňa 08.09.2010 v exekučnom konaní. Poukázal na to, že ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa síce priznáva spotrebiteľovi právo domáhať sa primeraného finančného zadosťučinenia, avšak toto ustanovenie je potrebné vykladať reštriktívne. Pri rozhodovaní o tom či sa prizná primerané finančné zadosťučinenie a v akej výške je potrebné zohľadniť nielen úspešnosť toho ktorého účastníka, ale aj iné okolnosti, ktoré majú vplyv na konkrétny prípad. Mal za to, že priznanie požadovaných finančných prostriedkov prichádza do úvahy len v tých prípadoch, keď porušenie práva nie je možné už napraviť inak. Žalovaný uviedol, že má vedomosť a rešpektuje rozsudok, ktorým súd priznal žalobcovi nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia. Žalovaný považuje vzhľadom na okolnosti prejednávaneho prípadu požadovanú výšku finančného zadosťučinenia za neprimerane prísnu a založenú na svojoľnom a výklade práva. Mal za to, že konajúci súd je povinný na skutkový prípad aplikovať ust. § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka v zmysle ktorého výšku náhrady súd určí s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo. Žalovaný poukázal aj na názory vyplývajúce z rozsudku Súdneho dvora EÚ C-464. Ide o rozsudok z 20.01.2005 vo veci Johann Gruber proti Bay Wa AG, podľa ktorého na ochranu slabšej strany sa zásadne nemôže odvolať osoba, ktorá uzavrie zmluvu týkajúcu sa čiastočne jej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a ktorá teda len čiastočne koná mimoobchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. K inému záveru je možné dospieť len v prípade, ak to spojenie medzi zmluvou a obchodnou alebo inou podnikateľskou činnosťou dotknutej osoby bolo tak slabé, že by bolo len okrajové a z toho dôvodu by v rámci plnenia, pre ktoré bola zmluva uzavretá, malo, posudzujúc ju v celosti, len zanedbateľnú úlohu. Z predmetného rozsudku taktiež vyplýva, že je na strane, ktorá ochranu požaduje, aby túto skutočnosť preukázala. (Uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 9Co/71/2016 zo dňa 14.02.2017). Žalovaný mal za to, že pri rozhodovaní o nároku žalobcu je za účelom zabezpečenia spravodlivosti potrebné prihliadať na osobitné okolnosti prípadu. Žalovaný poukázal na skutočnosť, že žalobca ani nijakým spôsobom netvrdil a nepreukázal, že si žalovaný nesplnil svoju poučovaciu povinnosť voči žalobcovi. Žalovaný svojim podpisom prejavil svoj súhlas s tým, že bol osobitne poučený o jednotlivých náležitostiach zmluvy. Namietal, že žalobca v konaní nepreukázal ani nevysvetlil, v čom má primeranosť finančného zadosťučinenia spočívať. Navrhol žalobu v celom rozsahu zamietnuť.

6. Súd v súlade § 180 CSP pojednával v neprítomnosti riadne predvolaného žalovaného. Žalovaný sa ospravedlnil z neúčasti na pojednávaní z dôvodu vysokej pracovnej zaneprázdnenosti a súhlasil, aby súd pojednával bez jeho prítomnosti s poukazom na vyjadrenia, ktoré k žalobe predložil.

7. Vo veci bolo možné rozhodnúť aj bez vypočutia účastníkov na základe listinných dôkazov. Na základe uvedeného súd vo veci konal a rozhodol v neprítomnosti strán sporu a v prítomnosti zástupkyne žalobcu.

8. Súd vo veci vykonal dokazovanie rozsudkom Okresného súdu Prešov č.k. 12Csp/111/2016 - 58 zo dňa 18. 5. 2017 v zmysle, ktorého uložil súd určil, že úver zo zmluvy č. 8630576 zo dňa 15. 1. 2009 je bezúročný a bez poplatkov a tiež uložil žalovanému zaplatiť žalobcovi 1342 EUR v lehote do troch dní od právoplatnosti v rozsudku.

9. Súd vo veci taktiež vykonal dokazovanie lekárskou správou S.. A. E. - K. zo dňa 22. 11. 2013 v zmysle, ktorého vyplynulo že žalobca bol pred tromi rokmi hospitalizovaný pre skrat a dôvodom bola jeho bezradnosť okrem iného aj pre dlhy, ktoré mu vznikli a vtedy to vyvrcholilo uviedol, že nevidí východisko.

10. Zástupkyňa žalobcu vo veci uviedla, že žalobca od útleho veku trpí duševnou poruchou - somatická poruchách poruchy správania a teda je psychicky labilnejší pri uzatváraní predmetného úveru uviedla, že so žalobcom uzatvárala zo nulových obchodná zástupkyňa, ktorá situáciu žalobcu poznala, nakoľko býva vo vedľajšom vchode poznala ho a vedela v akom psychickom stave sa nachádza vedela aj to že nebude

schopný splácať túto pôžičku, nakoľko mala len príjem pozostávajúci z invalidného dôchodku vo výške 200 EUR mesačne, následne aj žiadali cez túto obchodnú zástupkyňu, aby žalovaný si zadal do systému poznámkou, že so žalobcom nemôže takéto úverové zmluvy uzatvárať. Uviedla, že situácia sa tak vyhrotila že žalobca chcel spáchať samovraždu, telefonicky bol zo strany žalovaného obťažovaný, bol bezradný a vedel, že úver nebude schopný nikdy splatiť, vzhľadom na svoje predispozície situáciu veľmi zle znášal, z toho dôvodu mala zato, že požadovaná výška finančného zadostučinenia je primeraná.

11. Právne posúdenie veci:

12. Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa - Proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len "kolektívne záujmy spotrebiteľov"). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

13. Z hypotézy citovanej právnej normy v časti, v ktorej priznáva spotrebiteľovi právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom (zákonom č. 250/2007 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2007/250/>> Z. z.) a osobitnými predpismi zodpovedá, jednoznačne vyplýva podmienka úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti ustanoveného zákonom č. 250/2007 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2007/250/>> Z. z., alebo osobitnými predpismi spotrebiteľom.

14. Žalobca v postavení spotrebiteľa sa podaným návrhom vo veci vedenej pod sp.zn. 12Csp 111/2016 domáhal voči žalovanému na určenie, že úver je bezúročný a bez poplatkov ako aj práva na zaplataenie sumy 1342 EUR s príslušenstvom z titulu bezdôvodného obohatenia z dôvodu, že zmluva o spotrebiteľskom úvere absentovali náležitosti údajov v danom konaní bola žalobca úspešný.

15. Účelom a zmyslom ustanovenia § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa je odškodniť spotrebiteľa za diskomfort, ktorý nastal z dôvodu, že spotrebiteľ sa rozhodol uplatniť ochranu proti porušeniu práv a povinností zo strany dodávateľa na súde a v tomto konaní bol úspešný.

16. Súd po vykonanom dokazovaní, konštatuje, že žalobca v konaní preukázal porušenie svojho práva - spotrebiteľa v dôsledku toho mu vznikol nárok na primerané finančné zadostučinenie, ako satisfakcie za jeho porušené právo, ktorého sa v súdnom konaní vedenom pod sp.zn. 12Csp/111/2016 domohol.

17. Inštitút primeraného finančného zadostučinenia sa označuje za prostriedok satisfakcie, má tiež funkciu sankčnú - lebo pre porušiteľa t.j. žalovaného má finančnú ujmu a je považovaný za nástroj k odstráneniu ujmy nemateriálnej povahy. Preventívnu funkciu plní aj v tom, že má žalovaného odradiť od ďalšieho nezákonného postupu (nositeľa zákonných povinností pri poskytovaní úverov).

18. Žalobkyňa sa domáhal primeraného finančného zadostučinenia vo výške 1000 EUR, pričom túto výšku odvádzal zo skutočnosti, že konanie žalovaného mu spôsobilo zhoršenie psychického stavu, čo mal súd preukázané z lekárskej správy. Súd týmto rozhodnutím žalobcovi priznal primerané finančné zadostučinenie v požadovanej výške, pretože sumu považoval súd za primeranú s ohľadom na intenzitu zásahu žalovaného do práva žalobcu ako spotrebiteľa.

19. Ako ďalšie kritérium pre priznanie nemajetkovej ujmy mal súd preukázané, že žalobcovi bolo priznané bezdôvodné obohatenie, ktoré podľa tvrdenia žalobcu mu zaplataené ešte ani nebolo. Účelom finančného zadostučinenia je potrestať žalovaného za protiprávne konanie, ktorým sa dopustil vo vzťahu k žalobcovi a odradiť ho od opakovania takéhoto konania budúcnosti.

20. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

21. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd priznal strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

22. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol v súlade s vyššie citovanými ustanoveniami, tak, že žalobcovi priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 % trov k konania, o ktorých výške rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Prešov.

Podľa § 359 CSP odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa exekučného poriadku.